

อำนาจในการสอบสวนคดีอาชญากรรมของเจ้าพนักงานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

นางสาวศิลาวรรณ พนม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-17-0508-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

20648789

21 ก.ย. 2549

AUTHORITY IN INVESTIGATING OF NARCOTIC SUPPRESSION OFFICERS

Miss Silawan Panom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-17-0508-5

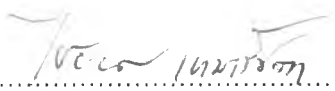
หัวข้อวิทยานิพนธ์	อำนาจในการสอบสวนคดีอาญาเสพติดของเจ้าพนักงานตามกฎหมาย ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
โดย	นางสาว ศิลาวรรณ พนม
ภาควิชา	นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี)	-

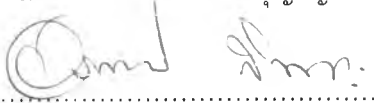
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

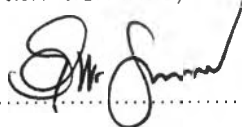

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย)

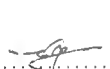

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ไชยยศ เหมะรัชตะ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส)

..... กรรมการ
(นายอรรถพร ลิขิตจิตตะ)

..... กรรมการ
(พลตำรวจตรี ดร.วัชรพล ประสารราชกิจ)

..... กรรมการ
(นายบัญชา เสือวรรณศรี)

ศิวาวรรณ พนม : อำนาจในการสอบสวนคดียาเสพติดของเจ้าพนักงานตามกฎหมายป้องกัน
และปราบปรามยาเสพติด.(AUTHORITY IN INVESTIGATING OF NARCOTIC
SUPPRESSION OFFICERS) อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญญญาติ
จำนวนหน้า 187 หน้า. ISBN 974-17-0508-5

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งศึกษาถึงปัญหาในการดำเนินคดียาเสพติด โดยที่ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหา
สำคัญของประเทศ เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐและมีผลกระทบต่อความ
มั่นคงของประเทศ ในขณะที่การบังคับใช้กฎหมายและการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น
ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรโดยเฉพาะในคดีร้ายสำคัญๆ

ผลจากการวิจัยพบว่าสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดยังไม่บรรลุ
ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายก็คือ กระบวนการในการดำเนินคดียาเสพติดในชั้นสอบสวนฟ้องร้อง
เพื่อดำเนินคดีอาญากับผู้ต้องหาในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกัน
และปราบปรามยาเสพติดยังมีได้เอื้ออำนวยให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. มีอำนาจในการสอบสวนคดีอาญา
ที่เป็นความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นเหตุให้กระบวนการยุติธรรมในการดำเนินคดี
ยาเสพติดต้องล่าช้าและขาดประสิทธิภาพ

ดังนั้น จึงควรที่จะพิจารณาแก้ไขตัวบทกฎหมายเพื่อให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. เป็นผู้มีอำนาจ
หน้าที่ในการสอบสวนคดีอาญาที่เป็นความผิดตามกฎหมายยาเสพติดโดยเฉพาะ และให้ถือว่าการ
สอบสวนดังกล่าวเป็นการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การแก้ไขกฎหมาย
ดังกล่าวจะทำให้กระบวนการยุติธรรมในคดียาเสพติดเป็นไปโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์.....ลายมือชื่อนิสิต.....ศิวาวรรณ พนม.....
ปีการศึกษา.....2544.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4186140634 : MAJOR LAWS

KEY WORD : NARCOTIC OFFICERS / INVESTIGATION / CRIMINAL PROSECUTION

SILAWAN PANOM : AUTHORITY IN INVESTIGATING OF NARCOTIC SUPPRESSION OFFICERS. THESIS ADVISOR : Assoc. Prof. VIRAPHONG BOONYOBHAS ,PAGES 187 pp. ISBN 974-17-0508-5.

This thesis focuses on the authority of narcotic officers in investigation and prosecution. The narcotics problem cause tremendous damages and also effect to the security to the State. But the law enforcement and prosecution in drugs cases is not success especially in the important cases.

The result getting from this thesis shows that the Office of Narcotics Bureau is not achieve to the objective of enforcing law, one reason is that status of narcotic officers who proceed drug cases has no authority on investigation and prosecution. So, this problem cause non-effective in criminal prosecution in drug cases.

The suggestion in this thesis indicate that authority of narcotic officers on investigation is needed for effective law enforcement of drug cases and it necessary to accept such an investigation of narcotic officers as investigation officer in Criminal Procedure Code. The revise some provision of law or regulation for the coming changes.

Field of study.....LAWS.....Student's signature.....*Silawan Panom*
Academic year.....2001.....Advisor's signature.....*V. Boonyobhas*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตาของท่านรองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ดูแลควบคุมการทำวิทยานิพนธ์และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนให้คำแนะนำ แนวความคิดและข้อมูลเอกสารต่างๆอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ที่ท่านได้ให้ความเมตตาและห่วงใยผู้เขียนเสมอมา

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ท่านศาสตราจารย์ ไชยยศ เหมะรัชตะ ที่กรุณาสละเวลารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้คำแนะนำและให้โอกาสผู้เขียนได้ทำวิทยานิพนธ์นี้จนสำเร็จ ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ อรรถนพ ลิขิตจิตถะ ท่านอาจารย์ พลตำรวจตรี ดร.วัชรพล ประสารราชกิจ และท่านอาจารย์ บัญชา เสือวรรณศรี ที่ได้กรุณาสละเวลาของท่าน รับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ตลอดจนให้คำแนะนำและแนวความคิดต่างๆ และให้ข้อมูลรายละเอียดที่มีประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสำราญและคุณแม่จินตนา พนม และญาติพี่น้องทุกท่าน ที่ได้กรุณาส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เขียนได้ศึกษาในสถาบันต่างๆ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้เขียนตลอดมา นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุด คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ความร่วมมือในการค้นคว้าหาข้อมูลต่างๆ ตลอดจนเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือผู้เขียนตลอดมา ขอขอบคุณ คุณเกรียงศักดิ์ อรุพงษ์พิศาล ที่ให้คำแนะนำและแนวคิดต่างๆ ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ และขอมอบเป็นเกียรติแก่ พันตำรวจตรี พินิจ ลือปือ ที่ให้กำลังใจแก่ผู้เขียนมาโดยตลอดจนทำให้ผู้เขียนสามารถเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์

ท้ายสุดนี้หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อผิดพลาดหรือบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ศิวาวรรณ พนม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช

บทที่

1	บทนำ	
	1.1 ความเป็นมาและสภาพของปัญหา.....	1
	1.2 วัตถุประสงค์.....	9
	1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	10
	1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....	10
	1.5 สมมติฐานของการวิจัย.....	11
	1.6 วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย.....	11
2	การสอบสวนคดีอาญาในประเทศไทย.....	12
	2.1 ระบบการสอบสวนของไทยกับการคานกันแห่งอำนาจ.....	13
	2.2 ระบบการสอบสวนคดีอาญาของประเทศไทย.....	15
	ความสำคัญของการสอบสวน.....	16
	การสอบสวนคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.....	17
	ความหมายของการสอบสวน.....	18
	ผู้มีอำนาจและเขตอำนาจการสอบสวน.....	19
	2.3 การดำเนินคดีอาญายาเสพติด.....	28
	(1) สภาพปัญหา ยาเสพติดและการดำเนินคดี.....	28
	(2) กระบวนการยุติธรรมสำหรับคดียาเสพติด.....	31
	(3) อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ในคดียาเสพติด.....	43

(4) อำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในคดีอาญาเสพติด.....	66
(5) อำนาจหน้าที่ในการสอบสวนของเจ้าพนักงาน ป.ป.ช.....	72
(6) อำนาจหน้าที่ในการสอบสวนของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์.....	88
(7) ข้อแตกต่างระหว่างอำนาจหน้าที่ในคดีอาญาเสพติดของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. และ พนักงานสอบสวน.....	89
2.4 เปรียบเทียบการดำเนินคดีอาญาของ ป.ป.ส. กับคดีอาญาทั่วไป และ ป.ป.ช.....	91
2.5 สภาพปัญหาและอุปสรรคการใช้อำนาจสอบสวนในการดำเนินคดีอาญาเสพติด ในประเทศไทย.....	93
2.6 ประสิทธิภาพการดำเนินคดีอาญาของพนักงานสอบสวน.....	104
(1) การแสวงหาพยานหลักฐาน.....	105
(2) ความล่าช้าในการดำเนินคดี.....	112
2.1 วิธีปฏิบัติในการสอบสวน.....	112
2.2 การใช้ดุลพินิจในการสอบสวน.....	117
3 การสอบสวนและการดำเนินคดีความผิดอาญาเสพติดในต่างประเทศ.....	120
3.1 ระบบการดำเนินคดีอาญา.....	120
(1) การดำเนินคดีอาญาแบบไต่สวน (Inquisitorial System).....	120
(2) การดำเนินคดีอาญาแบบกล่าวหา (Accusatorial System).....	121
3.2 หลักการดำเนินคดีอาญา.....	122
(1) การดำเนินคดีอาญาโดยผู้เสียหาย.....	123
(2) การดำเนินคดีอาญาโดยประชาชน.....	123
(3) การดำเนินคดีอาญาโดยรัฐ.....	124
3.3 หลักในการดำเนินคดีอาญา.....	126
(1) หลักการดำเนินคดีอาญาตามกฎหมาย (Legality Principle).....	127
(2) หลักการดำเนินคดีอาญาตามดุลพินิจ (Opportunity Principle)	128
3.4 ระบบการไต่สวน สอบสวน ฟ้องร้องของประเทศแองโกลแซกซอน หรือกลุ่มประเทศ Common Law.....	129
3.5 ระบบการไต่สวน สอบสวน ฟ้องร้องของประเทศแองโกลแซกซอน หรือกลุ่มประเทศ Civil Law.....	130

3.6 การสอบสวนและดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในต่างประเทศ.....	133
(1) ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	136
(2) ประเทศสิงคโปร์.....	149
(3) เขตการปกครองพิเศษฮ่องกง.....	154
(4) ประเทศมาเลเซีย.....	159
4 เปรียบเทียบวิเคราะห์หาแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการสอบสวนและดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในประเทศไทย.....	165
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	180
รายการอ้างอิง.....	188
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	192